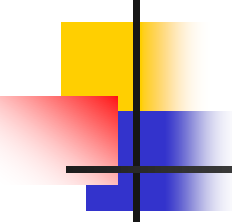

Masarykova základní škola, Stará Paka, okres Jičín

Název šablony:	PRIR2 – Inovace a zkvalitnění výuky v oblasti přírodních věd
Vzdělávací oblast/oblast dle RVP:	6 – Člověk a příroda
Okruh dle RVP:	6 – 4 - Zeměpis
Tematická oblast:	Česká republika
Název vzdělávacího materiálu (výstižný popis tématu):	Liberecký kraj Žák získá konkrétní představu o funkci kraje jako správní jednotky, přírodních zajímavostí a jeho hospodářského postavení v rámci České republiky. Materiál slouží k výkladu, shrnutí učiva a opakování.
Kód vzdělávacího materiálu:	Prir- ...
Ročník:	IX.
Datum odučení vzdělávacího materiálu:	
Jméno autora:	Mgr. Pavel Antoš

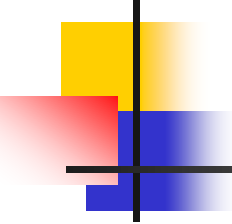
Liberecký kraj

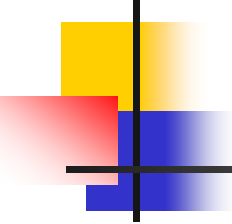
Základní údaje

- Krajské město: **Liberec**
- Rozloha: 3 163 km²
- Počet obyvatel: 447 788
- Hustota zalidnění: 138,8 obyvatel/km²
- Nejvyšší bod: **Kotel** - Krkonoše (1 435 m)
- Historické země: Čechy
- Počet okresů: 4

Poloha kraje

- **Liberecký kraj** leží na samém severu Čech. Po Praze je druhým územně nejmenším krajem Česka. Jeho rozloha (3 163 km²) zabírá cca 4 % území **České republiky**.
- Kraj sousedí s **Královéhradeckým krajem** na východě, **Středočeským krajem** na jihu, **Ústeckým krajem** na západě, německou spolkovou zemí **Sasko (Sachsen)** na severozápadě a Dolnoslezským vojvodstvím (**Województwo dolnośląskie**) v Polsku na severovýchodě.

Hospodářství

- **Doprava** - Liberecký kraj je oblastí s velmi hustou železniční sítí a ačkoli byla řada tratí zrušena, stále patří mezi regiony s nejhustší železniční sítí v Evropě.
- **Zemědělství** - Podstatnou složkou rostlinného zemědělství v Libereckém kraji je pěstování obilnin (pšenice, ječmen), brambor, lnu a řepky olejné.
- **Průmysl a těžby** - Stěžejními průmyslovými odvětvími jsou strojírenství, textilní průmysl, potravinářství a sklářství, díky němuž proslulo ve světě Novoborsko a Jablonecko.

Geomorfologie

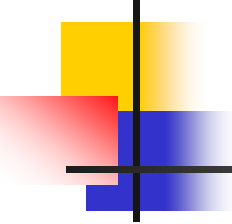
- Územně náleží k **Českému masivu**, který je jednou z nejstarších částí evropské pevniny.
- Krajinný reliéf je značně členitý, dominantní jsou zejména **Lužické a Jizerské hory** na severu a **Krkonoše** na severovýchodě, výrazné jsou též kužele **Ralské pahorkatiny** na jihozápadě, úhlopříčně je kraj proťat **Ještědsko-kozákovským hřbetem**, ve Frýdlantském výběžku se rozprostírá mírně zvlněná **Frýdlantská pahorkatina**, mírně zvlněný reliéf má též **Žitavská pánev**, jejíž součástí je i **Liberecká kotlina**; na jihovýchodě pak do kraje zasahuje severní část **Jičínské pahorkatiny**. Nejvyšším bodem území je hora **Kotel** – 1435 m – v Krkonoších.

Vodstvo

- Z větších českých řek protéká Libereckým krajem pouze **Jizera**. Menšími řekami jsou Ploučnice, Kamenice (přítok Labe) a Kamenice (přítok Jizery).
- **Vodní nádrže** - Bedřichov, Fojtka, Harcov, Josefův Důl, Mšeno a Souš.
- **Rybníky** jsou hlavně na území okresu Česká Lípa. Největším je rybník známý jako **Máchovo jezero**, velké jsou Hamerský rybník a Novozámecký rybník.

Příroda

- Krkonošský národní park a pět chráněných krajinných oblastí: **CHKO Kokořínsko, CHKO Lužické hory, CHKO České středohoří, CHKO Jizerské hory a CHKO Český ráj.**
- Na území kraje je 7 národních přírodních rezervací (NPR), 8 národních přírodních památek (NPP), 36 přírodních rezervací (PR), 68 přírodních památek (PP), 3 chráněné přírodní parky

Města

- Liberec je městem krajským i okresním, dalšími okresními městy (i po zrušení okresních úřadů) jsou Česká Lípa, Jablonec a Semily.

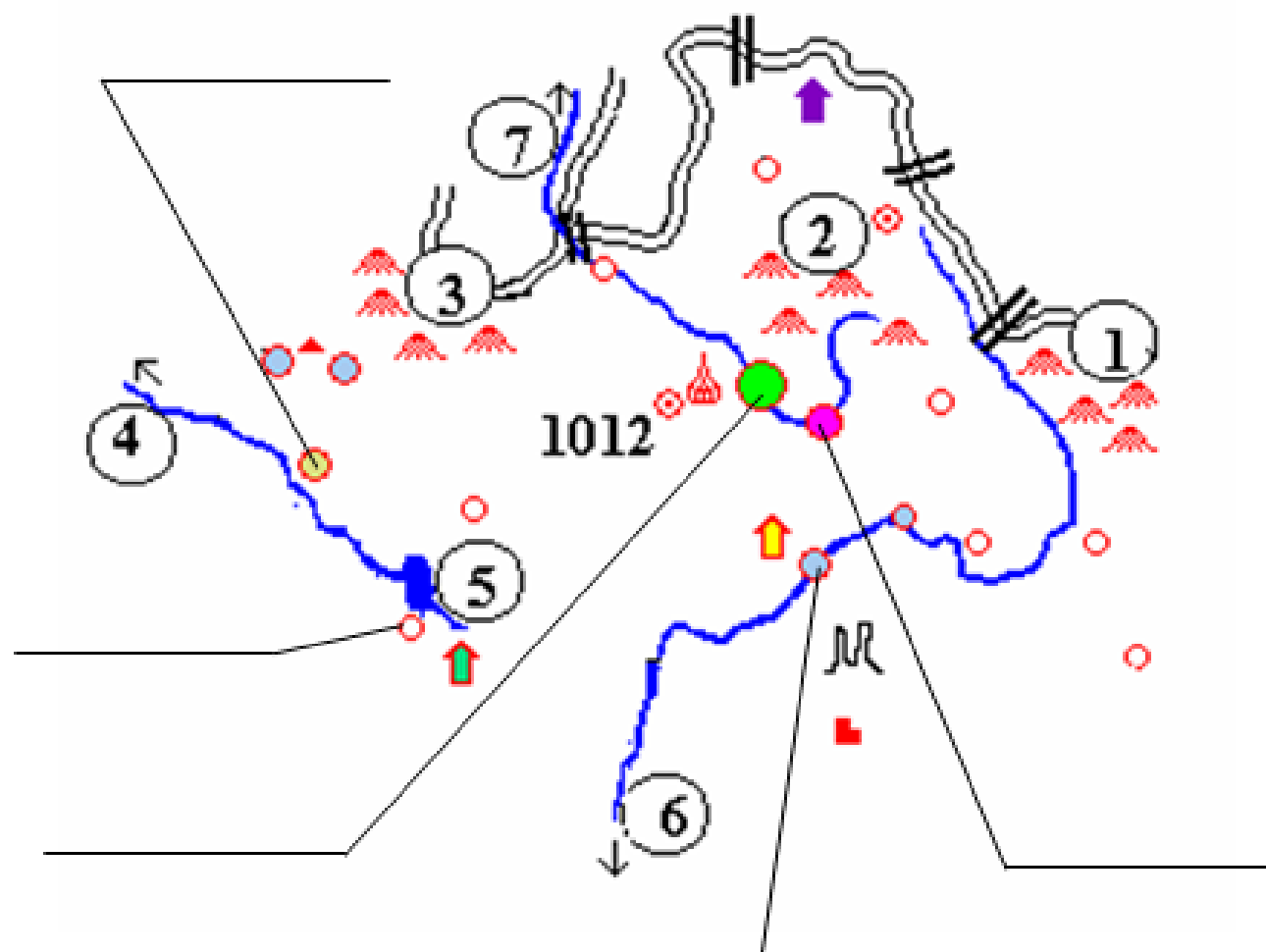

Kulturní a přírodní památky a zajímavosti

- Hrubý Rohozec, Trosky, Maloskalsko, Frýdštejn, Ještěd, Jizerka...

Doplňte údaje do mapy

Povrch

- ①
- ②
- ③

1012

.....

Vodstvo

- ④
- ⑤
- ⑥
- ⑦

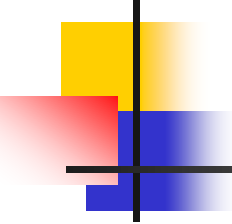
.....

.....

.....

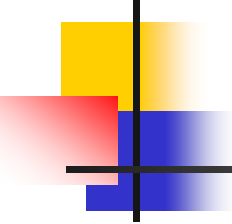
.....

.....

Zjistěte informace o těchto místech a pojmech:

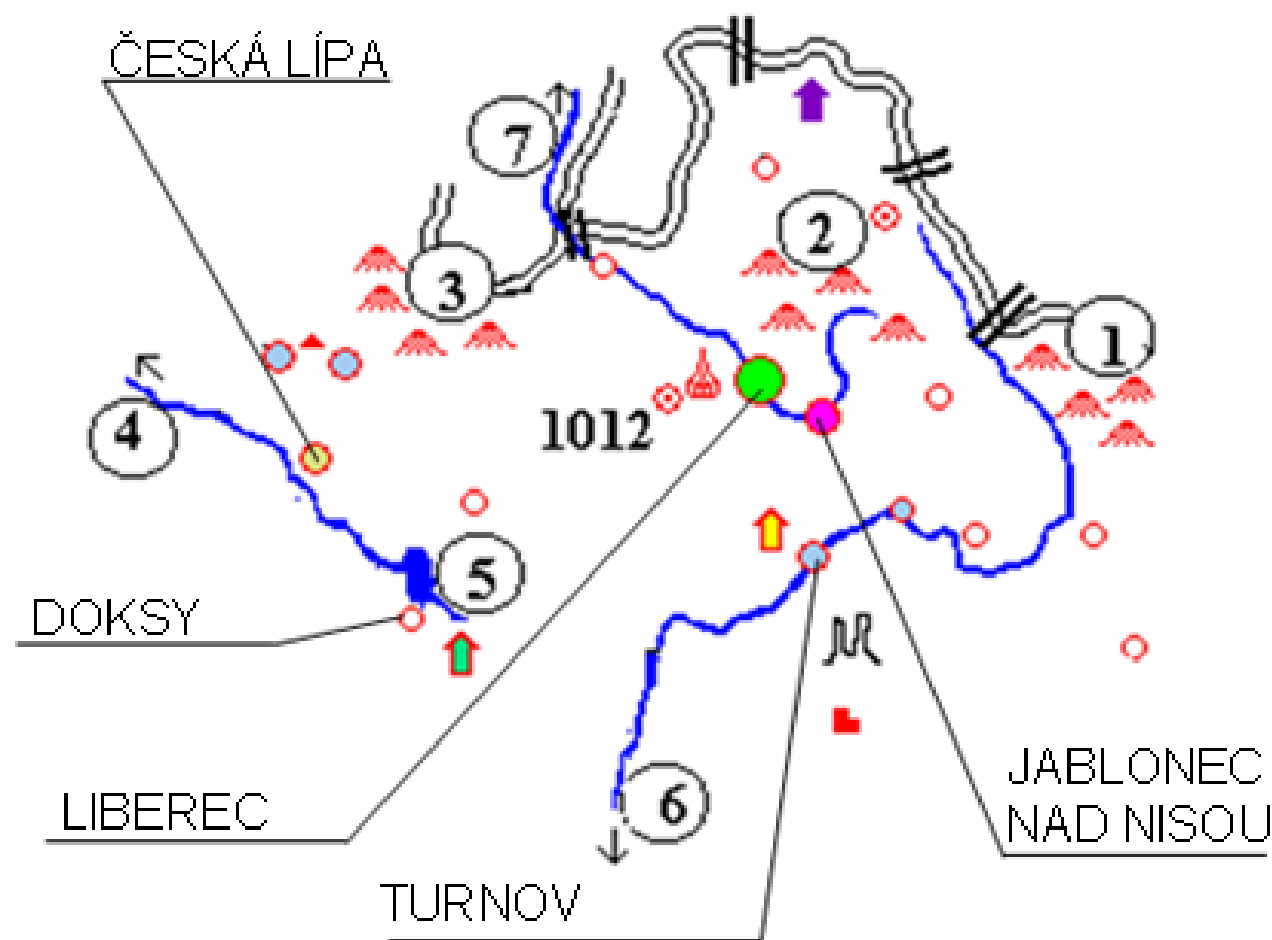
- Jizerská 50
- Ještěd
- Pánská skála
- Máchovo jezero
- Harrachov
- Libverda
- ZOO Liberec
- CHKO Český ráj
- Jablonex
- Euroregion NISA

Závěrečné shrnutí

- Liberecký kraj patří rozlohou i počtem obyvatel mezi nejmenší kraje ČR.
- K nejvýznamnějším odvětvím patří textilní a sklářský průmysl.
- Velký význam má cestovní ruch (NP -Krkonoše, CHKO - Jizerské a Lužické hory, Český ráj, Kokořínsko, střediska – Bedřichov, Harrachov, Ještěd, Doksy atd.)
- Liberec je významným severočeským střediskem, tvoří konurbaci s Jabloncem nad Nisou.

Slepá mapa - řešení

Povrch

- ① Krkonoše
- ② Jizerské hory
- ③ Lužické hory

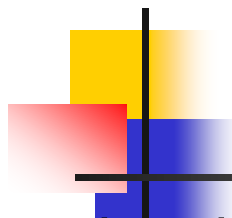
- 1012 Ještěd
- Panská skála

Vodstvo

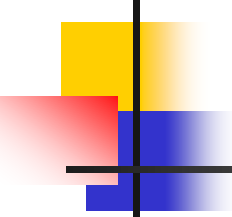
- ④ Ploučnice
- ⑤ Máchovo jezero
- ⑥ Jizera
- ⑦ Nisa

- Kost
- Sychrov
- Bezděz
- Frýdlant
- Český ráj

Zjistěte informace o těchto místech a pojmech - řešení:

- Jizerská 50 – vytrvalostní závod na lyžích a kolech
- Ještěd – hora, hotel a televizní vysílač (Karel Hubáček, postaven v 60. letech 20. století)
- Pánská skála - kamenné varhany vzniklé sloupcovitou odlučností čediče při tuhnutí magmatu
- Máchovo jezero - největší rybník v Libereckém kraji a osmý největší v České republice
- Harrachov – nejznámější středisko Krkonoš, skokanský můstek
- Libverda – lázně (léčba nervové a cévní problémy, psychické problémy)
- ZOO Liberec – nejstarší ZOO v ČR, chov bílých tygrů
- CHKO Český ráj – pískovcové skalní města, nejstarší CHKO u nás
- Jablonex – jablonecká bižuterie (výrobky ze skla)
- Euroregion NISA – nejstarší euroregion v ČR (ČR, NSR, Polsko)

Seznam literatury:

- Zeměpis pro 8. a 9. ročník základní školy a nižší ročníky víceletých gymnázií Česká republika, Fortuna 2005
 - http://www.jindrichpolak.wz.cz/skola_prezentace8.php
 - <http://commons.wikimedia.org/wiki/Praha?uselang=cs>
-
- Materiál je určen pro bezplatné využívání pro potřeby výuky a vzdělávání. Jakékoli další využití podléhá Autorskému zákonu.